

RODOLJUB.

Izhaja 1. in 3. soboto vsakega meseca ter stane za vse leto 1 K 60 v. za pol leta 1 K. — Za oznanila plačuje se od dvostopne petit-vrste 16 v. če se enkrat tiska; 24 v. če se dvakrat, in 30 v. če se trikrat tiska. — Večkratno tiskanje po dogovoru. — Naročnina in inserati blagovolijo naj se pošiljati „Narodni Tiskarni“ v Ljubljani, vsi spisi in dopisi pa uredništvu „Rodoljuba“. — Pisma izvolijo naj se frankirati. — Rokopisi se ne vračajo.

Slovenski poslanci.

III.

Kak narod le zamore uspešno naprej, če so vsi udje istega na delu za razvoj gospodarstva ter za razvoj duševnih strok človeškega dela. V teh časih po reformaciji je bil postal naš plemič-grajščak tuj kmetu in slovenskemu rojaku-meščanu; zapravljal je svoje premoženje v velikih tujih mestih, gnjetil se okolo cesarskega dvora, ali služil v uradniških mestih, na katerih se ni dosti brigal za delo, ali za povzdigo meščanskega gospodarstva, katero je čas tirjal; meščan pa s svojo nemščino ni prišel dalje, kakor ne s svojim rokodelstvom, obrtom. Pozdravljal je ta meščan ponižno grajščaka in uradnika z »euer Gnaden«, mu stregel in le tu in tam je še bil kateri tako pameten, da je kak dober kos za mali denar ujel iz grajskega ali farovškega hleva, če je bilo treba »euer Gnaden« ali »euer Hochwürden« denarja. Pa dosti takih meščanov ne najdemo na Slovenskem. Glavne profite iz zapravljalivosti teh mož so vlekli italijanski in nemški meščani izvan naših dežel in si s tem upomogli do velikega bogastva. Še ko so naši plemiči v časih železnic svoje hoste za male denarje prodali, ni bil deležen teh velikih profitev domač človek, ampak po večjem tujec. Meščan ni bil bogat. V nemških protestantskih deželah morajo plemenitaši še sredi 18. stoletja kmete iz svojih pestij spustiti, bogati in duševno dobro razviti meščan jim tam podira podlage njihovega gospodarstva in gospodstva; pri nas to ni šlo, naš meščan ni bil spreten delavec, ni prišel do bogastva, in katoliška cerkev je stala vmes; ona je varovala plemenitaške »pravice« in ona je držala meščana z nemško, latinsko šolo v neumnosti ter tako storila, da si ni upal čez ograjo njenega in grajskega bogastva pogledati. Če bi bil prišel tedaj naš meščan po večjem iz slovenskega kmeta, bi bili nastali tudi v naših meščanih revolucijonarni ljudje, ki bi tukaj v slovenskem jugu nekaj kresov za oslobodenje zažgali, ki bi vrgli svoj svit tudi v še tužnejšo Hrvaško in to že prej, kakor je napočilo leto 1848. Šele to leto 1848. oslobodijo v Avstriji nemški delavci, kmeti in dijaki višjih šol ter madjarski narod v krvavi revoluciji tudi Slovenca tlake in desetine. Pa pri nas na Slovenskem je tudi v teh časih leta 1848. vse mirno. V nekaterih štajerskih slovenskih mestih in trgih se snujejo neke »narodne garde«, te pa ne spravijo svoje korajže dalje, ko do kake cerkvene parade, ali pijančevanja zunaj mest, kamor so svoje »velikanske« marše delali. Jediní grajščak grof Auersperg iz Šribarjevega grada pri Krškem,

nemški pesnik, dela na varnem mestu v korist te lepe revolucije leta 1848. — Tu in tam je kak Slovenec meščan ali dijak trakove revolucije nosil, ali pred kroglje Windischgrätza menda nobeden Slovenec ni prišel stati. Pač pa je ud na Slovenskem stoječe plemenitaške rodovine, knez Windischgrätz, streljati pustil na ljudstvo, na bojavnike za oproščenje tudi slovenskega kmeta. Slovenski duhovniki so se zahvalili za to s tem, da so pred kakimi 6 leti za kmetskega zastopnika za državni zbor na Notranjskem postavili zlahtnika tega generala Windischgrätza, in slovenski kmet ga je tudi volil. Slovenski kmet, ki je v reformacijski dobi bil strah grajščin in farovžev, je zdaj najrevnejši hlapec farovžev. Tako se maščuje usoda, če kak narod pohlevna ovca postane.

Katoliški duhovniki so seveda tudi v teh časih osloboditve kmeta od tlake in robote stali na strani grajščakov ter se z vsemi štirimi branili oprostitve kmeta. Šlo je zraven za marsikateri dober kos, ki so ga dobivali iz kmetske tlake in robote. Vsaj desetek je bil »žmahna rihta«. Pa vedeli so naši duhovniki tako dobro, kakor nemški in hrvaški, da, če se grajščakova brada trga, se tudi zraven v lase duhovenstva grabi.

Delavca mest, fabrik pri nas tedaj še ni bilo dosti. To malo rokodelstvo ga ni dosti imelo, in mojstri so se bavili z osnovo slavnih, gori navedenih »national-gard«. V nje so uvrstili tudi mestne delavce. Ta delavec je drugod v Cislajtaniji v večjih avstrijskih mestih bil odločilen bojevnik revolucije leta 1848. Krvavel je za slobodo, prišel pa iz tega boja s praznimi rokami, svojo kri je prelival le za kmeta. Ali ustopal je z dušo in telesom zanj madjarski kmet. Madjaru se tega nikdar ne sme pozabiti. Ali bo kedaj kmet to veliko dobroto s čem plačal delavcu ali temu pomagal v njegovih bojih, ki jih zdaj ta delavec bije za zboljšanje svojega stanja? Upamo, da bo; saj gre tudi danes kmetu skoraj tako, kakor delavcu, ki svoje strehe nima, ki iz rok v usta živi.

In tega proti prejšnjim časom precej revnega življenja, iz tega slovenskega gospodarstva je izhajalo zdajšnje slovensko gospodarstvo in slovenstvo. Razumeli bomo tako lahko našo zdajšnjo bedo in revo. Gospodarstvo kakega naroda se ne da v par desetletjih zboljšati, dela stoletij je treba. »Kamen do kamena palača«. Stoletni razvoji kakega naroda so krivi kakega zla in krivi, da ljudje kake poznejše dobe ne morejo čudežev delati, če je prejšnja zgodovina kakega naroda bila mrtva, nekoristna narodnemu razvoju.

Politični pregled.

Državni zbor se je sešel 22. februarja. Nova vlada se mu je predstavila z daljšo izjavo, v kateri je obetala vsakovrstnih gospodarskih naprav, mej njimi zgradbo druge železnice v Trst, katera pojde skozi Bohinj. V političnem oziru je vlada obljubila, da bo nepristranska, in da bo spoštovala ravnopravnost vseh narodov, da pa hoče najprej urediti narodnostno vprašanje na Češkem in na Moravskem, s čimur pa Slovenci ne moremo biti zadovoljni. Prav burne debate so bile radi zakona o rekrutih in radi predlogov glede premogarskega štrajka. V četrtek se je začela razprava o vladni izjavi. Čim bo rekrutni zakon rešen, pojdejo poslanci zopet na počitnice.

Deželni zbori, mej njimi tudi kranjski, se skličejo okrog 22. marca.

Vojna v južni Afriki. Burom se je začelo slabo goditi. Angleži pod vodstvom maršala Roberta so obkolili bursko armado generala Cronjea in jo po hudih bojih prisilili, da se je vdala. Vjeli so kacih 4000 mož. Tudi na drugem koncu bojišča so Angleži končno dosegli velik uspeh. Štirikrat so Buri pognali Angleže s krvavimi glavami nazaj, peti poskus Angležev, osvoboditi že več mesecev oblegano trdnjavo Ladysmith pa se je končno posrečil. Buri so bili premagani in trdnjava Ladysmith je oproščena. S tem pa vojne še ne bo konec. Buri so sicer preprosti kmetje ali srčni in požrtvovalni tako, kakor največji junaki vseh časov. Njihovi voditelji izjavljajo, da ne bode vojne konec, dokler se ne uniči vsa burska vojska. Buri se zdaj zbirajo ob reki Vaal in tam se bo bila odločilna bitka.

Dopisi.

Od Sv. Gregorija ali slemensko-urhovske strani, 27. februarja. Ker politika dandanes igra že v zadnji hribovski koči tako imenitno vlogo, ni se torej čuditi, da so se vršile naše zadnje občinske volitve ob tako ogromni udeležbi in strastni agitaciji. Nasprotna nam stranka, koji načeluje — kot po navadi po deželi — mož obritega obraza, obrit v črno haljo z dobro prišito, prostorno za biro pripravljeno »malho« in kateremu je pobočnik »fajmoštrov dinstman«, prekljasti možic, eden izmed trideseterih — ne srebernikov — temveč udeležnikov duhovnih vaj — spravila je slednjega davkoplačevalca na volišče, izvzemši »Krujačevo Uršo«, ki dosedaj še nima volilne pravice. Cel teden poprej letala sta dva duhovita »svetovalca« še bolj duhovitega župana »Frenceta« po slemenskih hribih, vabeč zveste ovčice v

svoj hlev z vsakovrstnimi lažmi in grožnjami. V tej preveliki vnemi in navdušenosti ter nadi na dobro obloženo mizo in dobro dolensko kapljico pozabila sta ta dva bratca opozoriti župana »Frenceta«, da bi bil nabil na občinsko tablo oznanilo glede volilnih imenikov in volitve same. Ta pozabljivost naših zvedenih in učenih občinskih svetovalcev »extra status« maščevala se je nad tema »kolofoktarjema« s tem, da se je vložila zoper volitve hudomušnih nezavisnih Podslemencev pritožba na pristojno deželno oblast potom občinskega urada, kjer je pa ta pritožba obležala in še tam leži od 29. januarja 1900. Mi ne vemo prav, je li bila pritožba tako slabo napravljena, da jo morajo »Frence« s svojimi svetovalci extra status popravljati, ali pa je tako dobra, da si jo hočejo pridržati kot obrazec za enake pritožbe.

Ako ste v kacem dvomu, župan »Frence«, obrnite se v tem oziru na dva brinovška veleuma — a boljše veleneumna — zelo izkušena politična »gimpelna«, ki sta Vam na dan volitve tako imenitno pomagala s svojimi sveti, kateri morajo držati kot »zmočen lim«. Pogostite ju tudi to pot iz hvaležnosti tako izborno, kot ob volitvi, kot sta se tudi ta dva skazala Vam nasproti toli hvaležna, da sta preskrbela Vašo kokošjad za cel teden z jako delikatno pičo.

Na budalosti dopisnika »Slov. Naroda« št. 21 — koji dopisnik je uredništvo mistificiral, — se nam ne zdi vredno odgovarjati. Omenimo le toliko; da taka stranka nikoli ni hinavska, ki nastopa očitno, samozavestno in neodvisno. Pač pa moramo mi reči to o vasi slemensko-urhovski, ki je vsa pod kuratelo in jerobstvom črnosuknježev, mežnarjev in »cekmoštrov«, to je, ker so sami kimovci, ki družega ne vedo kot le: »sej sa gaspuđ rakle«. Bila je masa, a nerazsodnih ljudij, ki nimajo nikacega lastnega prepričanja.

Koga sramotiti je kaj lahko, a sramotiti take može, kot jih je zadnji dopisnik, je pa že absurdno. Dotični može pač mislijo, da jih oslovski glas ne doseže. Ko bi imeli Slemenci le jednega samega takega moža, kot je št. 12, bili bi pač ponosni nanj, ker se ne da vplivati od nikogar, najmanj pa še od črnosuknježa. Naši može imajo svojo voljo in pamet v svoji oblasti, ne pa pod varuštvom kacega »Frenceta«, čeprav isti stanujē v farovžu.

Ulogo »dumme Augusta« prepustimo pa mi prav drage volje obritemu »Frencetu« v črni halji, vemo že iz dejstev, da je pri preobračanju kozolcev on pač nedosežen clown. Produciral se je »Frence« ali »g. Fronc« že po vseh slemenskih in poljanskih bregovih, a največkrat s presneto smolo, tako da je prišel velikokrat neprostovoljno v dotiko s tlami, kjer si je za cel teden ali še dlje tetoviral svoj ruđečecvetoči nos neprostovoljno z mačerađastimi lisami, in sicer takimi, kakor jih je na dan volitve opazoval na nogavicah laškega pisarčka, in ki so se mu menda tako zelo usmilile, da je še isto noč igral s svojim nosom ulogo črnega krta. Je ali naj? Je že!

Klerikalni gospodje bodo seveda zelo nejevoljni, da smo jim tako-le posvetili in gotovo bodo zopet na dolgo in na široko v svojih listih pačili resnico, toda preslepili ne bodo nikogar.

Domače in razne novice.

Županska zveza. Črnosuknježi se zdaj silno pehajo okrog županov, češ, da naj nikar ne pristopijo k županski zvezi. Tako predrzni so, da županom kar groze, če ne bodo ubogali, kakor da župani niso samostojni može, ampak kaki farovski hlapci, s katerimi farji lahko pometajo, kakor hočejo. Mi pa mislimo, da se župani zavedajo svoje neodvisnosti, in da se ne bodo dali strahovati kakor otroci v šoli. Tisti župani, ki so može, bodo županski zvezi že pristopili, tisti, ki so farovške šljeve, naj pa le ostanejo doma za pečjo.

Kranjska kmetijska družba. Nedavno tega je »Slovenec« širokoustno trdil, »da kmetje kar trumoma zapuščajo kmetijsko družbo«. Na to je dobil škofov list v »Kmetovalcu« odgovor, ki si ga bo zapomnil. »Kmetovalec piše: »Vsled uprizorjene gonje proti družbi smo bili pripravljani, da izgubimo najmanj tretjino udov, to je 1500 do 2000. In kako se je v resnici zgodilo? Vseh skupaj, ki so izrecno prijavili izstop ali še dosedaj niso plačali udnine (med katerimi bode pa še večina plačala), jih ni 200, torej število, ki je popolnoma redno, ker toliko jih povprečno vsako leto izstopi. Novih udov pa je sprejel glavni odbor za l. 1900 v sejah 7. decembra l. l., 4. januarja t. l. in 8. februarja t. l. ravno 349. Dotično poročilo je bilo torej lažnji v o kakor vse, s čimer se hujska proti družbi, in je le narobe res, kajti novi udje trumoma pristopajo. Prve številke »Kmetovalca«, katere smo več tiskali kakor lansko leto, nam je zmanjkalo in smo morali preskrbeti nov natis. Kdor ne veruje, naj vpraša v tiskarni, glede izstopivših udov so pa vsakemu na razpolago zapisniki v družbeni pisarni, in kar se tiče novih udov, jih pa lahko vsakdo v »Kmetovalcu« prešteje.« — »Slovenec« jo je torej zopet enkrat pošteno skupil.

Kmetijski družbi kranjski je poljedelsko ministrstvo dovolilo 3000 kron podpore za prosep mlekarstva in 1000 K za prosep pridelovanja lanu.

»Zgubljeni Bog«. V podlistku »Slovenskega Naroda« je pred kratkim izšla znamenita povest, v kateri je s porabo povsem resničnih dogodkov popisano življenje v klerikalnih konsumnih društvih in zlasti počenjanje duhovskih svedcev. Ta povest, za katero se ljudje kar trgajo, tako, da se je v nekaterih dnevih razprodalo 1000 izvodov, je zdaj izšla v drugi izdaji. Knjižica stane s poštnino vred 25 vinarjev. Naj bi si jo vsakdo naročil kdor more, da pride knjižica mej najširje kroge.

Nov odvetnik. Gospod dr. Karol Triller, od potresa sem odvetnik v Tolminu, je prišel zopet med nas v Ljubljano in otvoril s 1. marcem svojo pisarno v Štrukljevi hiši na vogalu v Dalmatinovih in Kolodvorskih ulic.

»Žarki in snežinke« je naslov zbirki Etbin Kristanovih pesmij. Doslej so izšli že trije zvezki teh pesmij. Iz njih se spozna, da je Etbin Kristan jako nadarjen in duhovit pesnik. Priporočamo to njegovo delo prav toplo.

Že zopet eden. Ko je kaplan Martin Škerjanec pred par leti zapustil ljubljanski lemenat, bil je še ponižna, skromna in tiha duša. Sedaj, ko kaplanuje v Zagorju, se je pa že prelevil v prav srboritega

petelina. Prišel je ta služabnik božji v sicer mirno Zagorje kot apostel sovraštva in prepira. — Zategadelj se ga tudi že vse ogiblje. Sedaj je osredotočil svoje žalostno delovanje na zabavljanje in psovanje na leci. — Tako sramotilno propoved imel je 28. januarja t. l. Tedaj hotel se je znesti nad onimi voditelji socialnodemokratske stranke v Zagorju, kateri so se dné 21. januarja t. l. povodom mirovni razprav v Celju kot zaupniki delavcev zadovoljili, z zboljšanjem plače za 5%, in da bodo delavcem za sedaj odsvetovali štrajk. V nedeljo, dné 28. januarja t. l. je kaplan Škerjanec z lece govoril: »Delavcem se je obetal: od sleparjev 1 gld. 50 kr. morajo dati, če ne bode štrajk. Ko pa so prišli iz Celja, prinesli so komaj 5%. To je sleparija, in tisti, ki so šli v Celje, so sleparji, imen ne bodem imenoval; pa še enkrat ponovim, da so sleparji.« Radi tega obrekovanja imel se je kaplan Škerjanec dné 21. m. m. zagovarjati pri c. kr. okrajnem sodišču v Litiji. Hotel se je sprva popolnoma potuhnuti, pa ni nič pomagalo. Jedna priča je na posebno vprašanje zastopnika tožiteljev, g. dr. Tekavčiča, še pristavila, da je gospod kaplan preteklo nedeljo skušal raz prižnice vplivati na priče, ki so bile k sodišču vabljenе. Ker se je poskus, dobiti priče, izjalovil, in ker so zaslišane priče obtožbo v celem obsegu potrdile, obsodil je sodnik kaplana Škerjanca zaradi obrekovanja na leci po § 488. kaz. zak. na globo dvesto kron, oziroma dvanajst dnij zavora in v povračilo pravnih stroškov. In tako je zopet sodnijsko pribito, da se je leca oskrunjevala s častikrajo. — Ne prvi, — a žal, — tudi ne zadnji slučaj!

Zavod sv. Nikolaja v Trstu je v teku poldruga leta sprejel pod streho 567 slovenskih deklet, a podpore nima toliko, kolikor bi je zaslužil. Mej dekleti, ki iščejo zavetišča v tem zavodu, je največ Kranjic, in zato bi bilo pač umestno, da se vsaj občine spominjajo zavoda. Doslej so se ga spomnile Ljubljana, Vrhnika, Idrija, Novo mesto, Loški potok, Cerknica, Črnomelj, Rovte in Litija, potem litijska posojilnica in rodoljubkinje v Kranju.

Kako delujejo klerikalci pri konsumnih društvih za svoj mošnjček. Kmetijsko društvo ali prav za prav vipavski nebodigatreba konsum pričelo bode v kratkem s svojim delovanjem, vsaj tako je sklepati iz tega, ker je konsumni odbor dovolil že nekdanjemu mlinarju A. Uršiču po 1 krono nagrade od vsacega hektolitra, kar ga bodo člani konsuma potom »Kmetijskega društva« prodali. Vipavski kmetovalci! Že ta mastno določena provizija vam mora odpreti oči. Že sedaj računajo klerikalci, Uršič e tutti quanti na mastne zaslužke pri vipavskem na novo osnovanem, nebodigatreba konsumu.

Izvrsten kupčevalec je vrli trnovski kaplan Rudolf. Odkar je ustanovil »prepotrebni« konsum, kateremu je posvetil vse svoje izredne duševne sposobnosti, se razume na kupčijo bolje, kakor prvi naši trgovci. Souvani in Mayerji so pravi pritlikavci proti njemu. Specialiteta Rudolfova pa je kupčevanje z moko. Tu bi se Knez in Majdič pri njem kaj naučila. Za izgled naj navedemo samo jeden slučaj. Rudolf je kot patentovan antisemit kupil pri nekem ogrskem židu 2 vagona moke. Ko je prišel prvi vagon, ga je Rudolf hitro pre-

vzel in začel poslano mu moko razprodajati. Nebeških radosti ni nikdar tako živo in navdušeno slavil, kakor izbornost te moke. Toda ljudje se te moke vendar niso mogli privaditi, kajti bila je grenka in je niso hoteli več kupovati. Zdaj je Rudolf, dasi je bil že tretjino moko razprodal, storil imenitni sklep: postavil je ostanek blaga židovski firmi na razpolaganje. Zanašal se je popolnoma, da se mu ta manever posreči. Toda žid ni razumel šale in je Rudolfa tožil. Seveda je Rudolf plačal in mislil, da je zdaj vse v redu, četudi mu je ostala grenka moka. Toda v redu še ni bilo vse. Necega dne je namreč dobil pismo, s katerim mu je firma naznanila, da mu ne da družega vagona moke, ki ga je bil naročil, na katerega pa ni nič reflektiral, pač pa da zahteva naj ji plača diferenco med ceno, ki je bila mej tem nastala na budimpeštanskem trgu. Rudolfu se je ta zahteva zdela tako nesramna, da še odgovoril ni, dokler ni bila proti njemu vložena tožba pri borznem sodišču v Pešti. Ves obupen je begal od znanca do znanca in vpraševal za svet, a vsi so mu rekli: plačaj diferenco pa še za advokata pošlji nekaj. Rudolf je ubogal in poslal diferenco menda v znesku 272 gld. in še 20 gld. za advokata. Toda še to ni zadostovalo. Advokat je zahteval še 17 gld. in tudi te je Rudolf vplačal. Vsega skupaj je moral torej plačati 300 gld. za moko, katere še videl ni in katere nikdar ne dobi. Pa naj kdo reče, da to ni izvrsten kupčevalec. Žalostno pri tem je le to, da bodo zapeljani svedrci morali trpeti to škodo.

Popravek. V zadnjem »Rodoljubu« je napačno tiskano, da so se na Koroškem dolgovi od 60 (zdaj na 132), na Kranjskem l. 1867. 45 mil. zdaj 125 — pomnožili, ampak prav je: na Koroškem leta 1867. 60 mil., leta 1892. 66 mil., na Kranjskem l. 1867. 45 mil., l. 1892. 60 milijonov. Mesto dolgov je bila natisnjena vrednost zemljišč. Po tem lahko vsakdo sam dotični članek popravi.

Druga železniška zveza s Trstom. V prvi seji poslanske zbornice je vlada predložila načrt postave o zgradbi druge železnice v Trst. Ta železnica bo tekla od Celovca čez Beljak v Jesenice in na Bled, od tod v Bohinj in skozi velik tunel k Sv. Luciji, od koder pojde čez Gorico in Opčino v Trst. Ta proga se zgradi leta 1904.

Umrli. V Ribnici na Štajerskem je umrl 81letni kmetovalec Janez Ozvald. Pokojnik se je sam naučil ruski in je mnogo ruskih povesti prav spretno preložil na slovenski jezik. — V Trstu je umrl znani rodoljub Ivan Šabec.

Streljanje proti toči. Kmetijska družba bo na željo deželnega odbora nabavljala za svoje člane tudi najnovejše priprave za streljanje proti toči, katere priprave so se na Zgornjem Štajerskem izvršno obnesle.

O strelji. »Planinski Vestnik« piše: Iz opazovanj, ki so se vršila skozi osem let na Štajerskem in Koroškem, povzemamo: Strela je ubila 142 ljudi in 655 domačih živali, vžgala pa 604krat. Večkrat je strela udarila v isti predmet po dvakrat, v neki hrast blizu Podčetrtna na Spodnjem Štajerskem celo trikrat zaporedoma. Zažigala je najraje skednje, suha drva in mlaje. Živali je bilo pa največ ubitih po planinah. Najraje trešči v toplo, hrast, vrbo, jesen, javor in hrast; v

bukev, oreh, lipo, posebno pa v strožnjake le redkokdaj. Topola in hrast sta najbolj izpostavljena strelji. V hruško trešči mnogo rajše nego v jablano. Vedriti pod košatim hrastom ali pod topolo je ob hudi uri najbolj nevarno, sploh se je pa ob hudi nevihti ogibati košatih dreves.

Poštno zvezo trikrat na teden so dobili meseca februarja iz Selc vasi: Sv. Lenart, Ostr. Vrh, Spodnja in Zgornja Ljuša, Rovti, Bukovica, Praprotno, Bukovšičica, Dolenja Vas, Zgornja in Spodnja Golina, Jamnik, Poziru, Zabrekve, Podblica, Nemile. Nekateri vasi pa iz Železnikov: Martinji Vrh, Češnjica, Dražgoše, Kališe, Rudno.

Državna podpora. Za vodovod v Šmartnem in Razdrtem pri Ljubljani je vlada dovolila 1921 kron drž. podpore.

Slovenska šola na Muti, ki jo je osnovala družba sv. Cirila in Metoda, se otvori o Veliki noči.

Za premovanje konj je določilo letos poljedelsko ministrstvo 3000 kron.

Izseljevanje v Ameriko se je zlasti v zadnjem času močno pomnožilo. Posebno odhajajo fantje, ki še niso služili pri vojaki, toda policija jih skoro vse vjame. Kaj ko bi duhovniki ljudstvo malo poučili?

Prostovoljno se je vrnila pred nekaj dnevi kočarja hči Marijana Kržišnik s Trate pri Loki, katero so pogrešali že od sredi januarja.

Poskušen umor. V cementni tovarni v Mojstrani službujoči kemik Šerc je šel te dni pozno ponoči sam iz gostilne domov. Blizu tovarne ustrelil je nanj delavec Janez Kovač, a ga ni zadel. Kovač, katerega je bil Šerc naznanil radi neke tatvine, je ta zavratni umor storil iz maščevalnosti.

Cigana Helda, ki je lani na Krki umoril posestnika Novljana, so v soboto v Novem mestu obesili.

Nova jama. V Selci pri Dobrničah v trebanjskem sodnem okraju so razkrili jako lepo podzemsko jamo.

Pomiloščenje. Peterim kaznjenkam v Begunjah je cesar odpustil zadnji del prisojene jim kazni.

350 kron ukradel je doslej neznan uzmovič posestniku Martinu Mehletu iz Zagradca. Mehle je imel denar v postelji spravljene.

Poskušen samomor. V Ljubljani je trgovski vajenec Jožef Gašpari iz Rakeka, ki se je učil pri trgovcu Jebačinu, bil zasačen pri tatvini. Fant je ušel iz trgovine v bližnjo hišo in iz te skočil s tretjega nadstropja na cesto, kjer je obležal težko ranjen. Prepeljali so ga v dež. bolnico.

Luccheni iznova — morilec. Morilec avstrijske cesarice Luccheni, poskusil je umoriti kaznilničnega ravnatelja v Genevi. Minolo nedeljo sta ušla dva kaznjenca, ki sta bila zaprta v sosednji celici Lucchenija. Kaznjenca pa so ujeli na francoski meji. Luccheni je postal surov, ker je ravnatelj odredil, da se mora posled še strožje paziti na kaznjence, in na zahtevo so ga peljali k ravnatelju, katerega je Luccheni vprašal, ali je res, da bode dobival odslej samo po eno knjigo na teden. Ravnatelj je Luccheniju vprašanje potrdil in na to so ga odvedli zopet v ječo. Tri ure pozneje je Luccheni iznova zahteval, naj ga pripeljejo k ravnatelju. To se je zgodilo. Luccheni je osorno zahteval več knjig. Ravnatelj pa ga je zavrnil. Tedaj je začel Luccheni preklinjati ter zakričal: »Še kesali se bode, da moje prošnje

niste izpolnili!« V tistem hipu je hotel Luccheni udariti z neko ostro stvarjo ravnatelja, ki se je obrnil. Ravnatelj se je še v poslednjem trenutku izognil udarcu ter zgrabil morilca za roke. Potem je prihitel stražnik ter ga razorožil. Luccheni je obrusil neki ključ ter napravil iz njega bodalce. Ravnatelj ni bil nič ranjen. Odslej bode Luccheni v podzemeljski temnici in samo vsake tri dni ga bodo pripeljali na svetlo. Za hrano pa bo dobival vsaki dan le krožnik juhe.

Mlad morilec obsojen na smrt. 20letni Hugon Wettinger iz Paulusbrunna na Severnem Češkem je stal te dni pred porotniki v Hebu, ker je umoril 22letno ljubico Marijo Schreiber. Imel je z njo že tri leta razmerje, a dekle se ga je hotelo na to polagoma oprostiti. To je Wettingerja tako bolelo, da je počakal ljubico, ko je prišla v družbi tovarišic iz tvornice. Zadržal jo je in nakrat ustrelil večkrat nanjo, da je bila takoj mrtva. Potem se je še sam ustrelil v levo sence, da si je izstrelil oko ter se z nožem petnajstkrat zabodel. Vendar pa je okreval. Porotniki so ga obsodili sedaj radi zavratnega umora na smrt na vešalih. Mladi morilec je bil sila obupan.

Organizirana druhal beraška. V Črni pri Vinkovcih so prijeli te dni organizirano beraško druhal. Pri njenem poglavarju, Miju Jarčaninu, je našla preiskava mnogo živih, raznovrstne obleke in 400 K v gotovini. Razen tega se peča Jarčanin z oderuštvo, kajti v vasi Črni ima pri ljudeh 800 K, seveda z najvišjimi obrestmi. Druhal je beračila v združništvu ter si dobiček razdelila.

Strašna smrt. Iz Klenka na Savi javljajo: Tomo Ilič, kmet, povrnivši se iz gozda, je hotel naliti petrolejko, ki pa je bila že polna. Pri tem je rabil drugo petrolejko. Ko se je petrolej polil, se je nakrat svetilka razletela in Ilič je bil hipoma ves v ognju. V strahu je bežal na dvorišče, in zopet nazaj v sobo po čvetero otrok, da jih reši iz plamena, ki je objel že vse pohištvo. Rešivši otroke, je umrl v strašnih bolečinah.

Nevarne knjige. V nekem uradu ruske vlade v Peterburgu so zaporedoma zboleli uradniki. Dotlej docela zdravi možje so začeli kašljati in pokazali so se pri njih vsi znaki širče se tuberkuloze. Vsi so se okužili z uradnimi knjigami, na katerih je kar mrgolelo bacilov. Preiskava je dognala, da je imel neki jetičen uradnik navado preobračati liste tako, da je vsakega posebej oslinil. S tem je inficiral tudi svoje tovariše.

Oskrunitev mrtveca vsled lenobe. Nečuvnen dogodek se je pripetil v gorenjebavarskem mestecu Laufenu. Ondotni grobar je izkopal namreč za neko mrtvo žensko prekratek grob. Ko je prišel mrtvaški sprevod, rakve niso mogli spraviti v jamo. Vzlic temu pa je duhovnik mrtveca in grob blagoslovil, grobar pa naj bi potem jamo razširil. Toda ko so se ljudje razšli, si je hotel leni grobar pomagati drugače. Odprl je rakev ter hotel spraviti žensko s tem v grob, da ji je poskušal skriti noge. Ker pa tega ni mogel, je vzel lopato in ženski odsekal glavo. Tako je bil grob dovolj dolg in ni ga bilo treba nič podaljšati. Toda državno pravdnništvo je za ta čin izvedelo, grobar je bil takoj odpuščen iz službe in prepeljan v zapor.

Tržne cene v Ljubljani

28. februarja 1900.

	K	v		K	v
Pšenica, 100 kg	16	60	Špeh povojen, kgr.	1	45
Rež,	14	40	Surovo maslo, „	1	80
Ječmen, „	13	60	Jajce, jedno . . .	—	5
Oves, „	12	40	Mleko, liter . . .	—	16
Ajda, „	17	—	Goveje meso kgr.	1	25
Proso, „	20	—	Telečje „	—	118
Koruza, „	12	—	Svinjsko „	—	110
Krompir, „	5	—	Koštranovo „	—	80
Leča, lit.	—	24	Piščanec . . .	—	115
Grah, „	—	20	Golob . . .	—	40
Fižol „	—	15	Sen, 100 kilo . . .	—	—
Maslo, kgr.	1	90	Slama, „	—	—
Mast, „	—	140	Drva trda, klfr.	—	—
Špeh svež, „	—	120	„ mehka, „	—	—

Loterijske srečke.

Gradeo, 17. februvarja. 73, 61, 25, 19, 68.
Lino, 24. februvarja. 69, 59, 50, 24, 71.
Brno, 21. februvarja. 90, 6, 58, 75, 15.
Dunaj, 17. februvarja. 61, 72, 58, 40, 66.
Trst, 24. februvarja. 77, 27, 31, 66, 8.
Praga, 28. februvarja. 78, 35, 20, 22, 52.

Velekoristna knjižica

„O jetiki, sušici ali dêri“

spisal zdravnik-specijalist

dr. Anton Pogačnik.

Dobiva se pri Janku Lebanu, nadučitelju na Trebelnem pri Mokronogu. — Iztisek stane s poštino vred le 56 vin.

Vožnje karte in tovarni listi v

AMERIKO.

Kralj. belgijski poštni parnik

Red Star Linie iz Antverpna
naravnost v

Novi Jork in Filadelfijo.

Koncesionirana od visoke c. kr. avstrijske vlade.

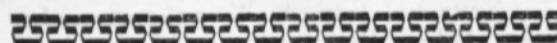
Pojasnila daje radovoljno

Red Star Linie

Dunaj IV., Wiednergürtel št. 20
ali pa

Anton Rebek

Kolodvorske ulice šte. 29 v Ljubljani.

Glavna slovenska

hranilnica in posojilnica

registrovana zadruga z neomejeno zavezo

pisarna: **na Kongresnem trgu 14**

Souvanova hiša, v Ljubljani

sprejema in izplačuje hranilne vloge in

obrestuje po 4 $\frac{1}{2}$ % od dne vložitve do dne vzdige

brez odbitka in brez odpovedi.

Hranilne vloge dobrodelnih, občekoristnih zavodov in vseh slovenskih društev, kakor tudi delavcev in poslov cele dežele se obrestujejo po 5%.

Hranilne knjižice se sprejemajo kot gotovina, ne da bi se obrestovanje pretrgalo.

Dr. M. Hudnik, predsednik.

Zmešane lase

kupuje po najvišjih cenah in plača bolje nego vsaka zunanja firma

Ludovik Businaro

v Ljubljani, Hilsarjeve ulice št. 10.

Nabiralce las opozarjam s tem uljudno na mojo firmo.

Kathreiner

je samo pravi v znanih

Kathreinerjevih zavojih!

Zatoraj nikoli v odprtih ali v drugih za prevaranje računajočih ponarejenih zavojih.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je najokusnejša, kakor tudi edino zdrava in zraven tega najcenejša primes k bobovi kavi.

Kathreiner Kneippova sladna kava

bode z veseljem in z vedno raztočem učinkom v stotisoč družinah použita.

Kathreiner Kneippova sladna kava

je tam, kjer se zavoljo zdravja bobova kava prepove, najboljši nadomestek.

Dobiva se povsod.

**Genjena
 gospodinja!**

Ne dajte si vsiljevati drugih izdelkov cikorij, ampak zahtevajte povsod najboljši pridevek k pravej bobovi kavi, to je cikorija ali:

KAVA
DRUŽBE SV. CIRILA IN METODA
 Tvarina je najboljša cikorija.

ZALOGA PRI IV. JEBAČINU
LJUBLJANI.

Dobiva se povsod.

Advokat dr. Karl Triller

usoja se naznanjati, da je otvoril z dnem 1. marca 1900

svojo pisarno

zopet v Ljubljani, Dalmatinove ulice št. 9
(vogal Kolodvorskih ulic) v Štrukljevi hiši.